

Еуразиялық экономикалық қоғамдастыққа мүше мемлекеттердің капитал қозғалысына байланысты операцияларды реттеу және бақылау жөніндегі валюталық саясатының негізін құрайтын қағидаттар туралы келісімді ратификациялау туралы

Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 27 қыркүйектегі № 39-V Заңы.

2009 жылғы 11 желтоқсанда Санкт-Петербургте жасалған Еуразиялық экономикалық қоғамдастыққа мүше мемлекеттердің капитал қозғалысына байланысты операцияларды реттеу және бақылау жөніндегі валюталық саясатының негізін құрайтын қағидаттар туралы келісім ратификациялансын.

Қазақстан Республикасының

Президенті

Н.НАЗАРБАЕВ

**Еуразиялық экономикалық қоғамдастыққа мүше мемлекеттердің капитал қозғалысына байланысты операцияларды реттеу және бақылау жөніндегі валюталық саясатының негізін құрайтын қағидаттар туралы
КЕЛІСІМ**

Бұдан әрі Тараптар деп аталатын Еуразиялық экономикалық қоғамдастыққа мүше мемлекеттердің үкіметтері және орталық (ұлттық) банктері

2000 жылғы 10 қазандағы Еуразиялық экономикалық қоғамдастықты құру туралы шартты басшылыққа ала отырып,

Еуразиялық экономикалық қоғамдастыққа мүше мемлекеттердің өзара сауда және инвестициялық ынтымақтастығын нығайтуға, сондай-ақ ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттердің шаруашылық жүргізуші субъектілері арасындағы сауда-экономикалық байланыстарды дамытуға мүдделілік білдіре отырып,

ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттердің шекаралары арқылы капиталдың еркін қозғалысы ЕурАзЭҚ шеңберінде қаржы және еңбек ресурстарын тиімді бөлудің негізгі шарттарының бірі болып табылатынын, сондай-ақ ЕурАзЭҚ-қа мүше әрбір жеке мемлекеттің экономикалық өсу және даму қарқындарын арттыруды қамтамасыз ететінін мойындай отырып,

ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттер валюталарының сыртқы сауда және инвестициялық операциялардағы рөлін арттыру және көрсетілген валюталардың өзара айырбасталуын қамтамасыз ету мақсатында ЕурАзЭҚ шеңберінде ортақ валюталық кеңістік құру бағытындағы бірлескен іс қимылдардың маңыздылығын мойындай отырып,

ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттерге нұқсан келтірмейтін өзара тиімді ынтымақтастық үшін капитал қозғалысына валюталық шектеулерді алып тастауға ЕурАзЭҚ-қа мүше әрбір мемлекеттің өзіндік ахуалы ескерілетін кешенді және теңгерімді тәсіл қажет екенін мойындай отырып,

ЕурАзЭҚ-қа мүше әрбір мемлекеттің экономикалық ерекшеліктерін ескере отырып, тең құқықтық және өзара тиімді қағидаттарына сүйене отырып,

төмендегілер туралы келісті:

I бөлім. Жалпы ережелер

1-бап

Осы Келісімнің мақсаттары үшін мынадай ұғымдар пайдаланылады:

"валюталық заңнама" - валюталық реттеудің және валюталық бақылаудың қағидаттары мен нормаларын белгілейтін ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттердің заңдары және өзге де нормативтік құқықтық актілері;

"үшінші елдер" - ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекет болып табылмайтын елдер;

"ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттің резиденті" - осы мемлекеттің валюталық заңнамасына сәйкес ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттердің бірінің резиденті;

"ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттің резиденті емес" - үшінші елдің резиденті;

"валюталық шектеулер" - оларға тікелей тыйым салудан, олардың көлемдерін, санын және жүргізілу мерзімдерін, төлем валютасын лимиттеуден көрінетін капитал қозғалысына байланысты валюталық операцияларға заңнамада белгіленген шектеулер, сондай-ақ оларды жүргізу үшін арнайы рұқсаттар (лицензиялар) алу талаптарын, жүргізілетін операция сомасының бір бөлігін немесе барлығын резервтеу талаптарын белгілеу, сондай-ақ ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттердің аумақтарында шоттар ашуға және жүргізуге байланысты шектеулер;

"ырықтандыру шаралары" — нәтижесі ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттердің резиденттері арасындағы капитал қозғалысына байланысты валюталық операцияларға қатысты, сондай-ақ ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттердің резиденті еместердің осындай валюталық операцияларына қатысты валюталық шектеулерді жеңілдету және күшін жою болып табылатын шаралар.

2-бап

Осы Келісім Тараптардың капитал қозғалысына байланысты операцияларды (бұдан әрі - валюталық операциялар) реттеу және бақылау жөнінде жүргізетін валюталық операцияларына қатысты шектеулерді біртіндеп жоюға бағытталған валюталық саясаттың негізін құрайтын қағидаттарды, сондай-ақ оларға қатысты валюталық шектеулер қолданылмайтын ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттердің резиденттері

арасындағы валюталық операциялардың тізбесін айқындайды. Осы Келісімнің ережелері қаржы және салық-бюджеттік саласының мемлекетішілік заңнамамен реттелетін қатынастарын қозғамайды.

II бөлім. Капитал қозғалысына байланысты операцияларды реттеу және бақылау жөніндегі валюталық саясаттың негізін құрайтын қағидаттар

3-бап

Тараптар ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттердің резиденттері арасындағы валюталық операцияларға қатысты, сондай-ақ ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттердің резиденті еместердің валюталық операцияларына қатысты тиімді экономикалық кооперацияға кедергі жасайтын валюталық шектеулерді біртіндеп жоюды қамтамасыз етеді.

4-бап

Тараптар кез келген валюталық шектеулерді, сондай-ақ өз мемлекеттерінің заңнамасына валюталық операцияларды жүзеге асыру кезінде шектеулер қоюы мүмкін кез келген өзгерісті енгізуді болдырмау шараларын қабылдайды.

5-бап

Осы Келісімнің 9-бабында көзделген ырықтандыру шаралары ЕурАзЭҚ-қа мүше барлық мемлекеттердің резиденттеріне қатысты кемсітушіліксіз тең негізде жүзеге асырылады.

6-бап

Тараптардың әрқайсысы ЕурАзЭҚ-қа мүше жеке мемлекетке не үшінші елдерге қатысты осы Келісімнің басқа Тараптарына ырықтандыру шараларын қолдану міндеттемелерінсіз осы Келісімнің 9-бабында көзделмеген ырықтандыру шараларын қолдануға құқылы.

7-бап

Тараптар ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттердің резиденттері ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттердің резиденті еместермен жүргізетін операцияларына және ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттер резиденттерінің үшінші елдердің аумақтарында шоттар ашуына қатысты валюталық саясаттың бірыңғай тәсілдері мен бағыттарын әзірлеу жөнінде шаралар қабылдайды.

8-бап

Осы Келісімде айқындалған міндеттемелер Тараптардың валюталық операцияларды жүзеге асыру заңдылығын бақылау (операциялар жүргізудің негізі болып табылатын тиісті құжаттарды ұсыну жөніндегі талаптарды қоса алғанда), сондай-ақ мемлекетішілік заңнаманы сақтауды қамтамасыз етуге бағытталған өзге де шараларды іске асыру жөніндегі мүмкіндіктері мен өкілеттіктерін шектемейді.

III бөлім. Валюталық операциялар және валюталық шектеулер қолданылмайтын шоттар ашуға байланысты операциялар

9-бап

Тараптар валюталық заңнамада көзделген валюталық шектеулер қолданылмайтын ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттердің резиденттері арасында жүзеге асырылатын валюталық операциялардың және ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттер резиденттерінің аумақтарында ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттер резиденттерінің шоттар ашуына байланысты операциялардың мынадай тізбесін айқындайды:

1) тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді), зияткерлік қызмет нәтижелеріне айрықша құқықтарды берушілер (сатушылар) мен алушылар (сатып алушылар) арасында тікелей жүзеге асырылатын мерзімі бір жылға дейінгі экспорт бойынша төлемді кейінге қалдыруға немесе мерзімі бір жылға дейінгі импорт бойынша алдын ала ақы төлеуге (аванстық төлемге) байланысты есеп айырысулар мен аударымдар;

2) әуе және теңіз кемелері, ішкі жүзу және аралас (өзен-теңіз) жүзу кемелері, сондай-ақ ғарыш объектілері операциялары бойынша есеп айырысуларды қоспағанда, жылжымайтын мүлікке жатқызылған мүлікпен операциялар бойынша есеп айырысулар ;

3) заңды тұлғаның жарғылық капиталындағы акцияларды, үлестерді, салымдарды (пайларды) сатып алуға байланысты есеп айырысулар мен аударымдар;

4) ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттердің ұйымдасқан нарықтары (биржалары) арқылы мемлекеттік бағалы қағаздарды сатып алуға байланысты есеп айырысулар мен аударымдар;

5) заңды тұлғалардың өз филиалдары мен өкілдіктерін ұстауға байланысты шығыстарды қаржыландыру мақсаттарына арналған шоттар ашуы;

6) жеке тұлғалардың кәсіпкерлік қызметке байланысты емес телемдерді жүзеге асыру мақсаттары үшін шоттар ашуы.

10-бап

Тараптар осы Келісім күшіне енген күннен бастап 90 күн өткен соң ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттердің резиденттері арасында жүзеге асырылатын мынадай валюталық операциялар:

1) ақшалай нысанда кредиттер (қарыздар) тартуға және беруге байланысты төлемдер;

2) ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттердің ұйымдасқан нарықтары (биржалары) арқылы ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттердің коммерциялық резидент-ұйымдарының облигацияларын және өзге де бағалы қағаздарын (акциялардан басқа) сатып алуға байланысты есеп айырысулар мен аударымдар бойынша шектеулердің күшін жоюға міндеттенеді.

11-бап

Тараптардың әрқайсысы басқа Тараптардың хабарламасы бойынша ерекше жағдайларда осы Келісімнің 9 және 10-баптарында көрсетілген валюталық операцияларға бір жылдан аспайтын мерзімге валюталық шектеулер белгілеуге құқылы.

Айрықша жағдайларға:

а) ырықтандыру шараларын жүзеге асыру кезінде экономикалық және қаржылық ахуалдың нашарлауына әкеп соғуы мүмкін мән-жайлардың туындауы;

б) салдарынан алтын-валюта резервтері рұқсат етілетін деңгейден төмендеуі мүмкін төлем балансындағы ахуалдың теріс дамуы;

в) ырықтандыру шараларын жүзеге асыру өз мемлекеттерінің қауіпсіздік мүдделеріне нұқсан келтіруі және қоғамдық тәртіпті ұстап тұруға кедергі жасауы мүмкін мән-жайлардың туындауы;

г) өз мемлекетінің валюта бағамының күрт ауытқулары жатады.

Тараптың бірі валюталық шектеулерді енгізу туралы хабарламаларды басқа Тараптарға осындай шектеулер күшіне енгізілгенге дейін 30 күннен кешіктірмей жібереді.

IV бөлім. Қорытынды ережелер

12-бап

Осы Келісімді іске асыру бойынша Тараптардың іс-қимылдарын үйлестіру Еуразиялық экономикалық қоғамдастықты құру туралы шартқа қатысушы мемлекеттердің орталық (ұлттық) банктері басшыларының кеңесіне жүктеледі.

Еуразиялық экономикалық қоғамдастықты құру туралы шартқа қатысушы мемлекеттердің орталық (ұлттық) банктері басшыларының кеңесі өз отырыстарында

осы Келісімге сәйкес Тараптардың алған міндеттемелерін орындауын, сондай-ақ, егер олар орындалмаса, оның себептерін қарастырады.

13-бап

Осы Келісім ЕурАзЭҚ-қа мүше мемлекеттер қатысушылары болып табылатын басқа халықаралық шарттар бойынша Тараптардың құқықтары мен міндеттемелерін қозғамайды.

14-бап

Осы Келісімді түсіндіру және орындауға байланысты даулар мүдделі Тараптардың консультациялары және келіссөздері жолымен шешіледі, ал келісімге қол жеткізілмеген жағдайда дау ЕурАзЭҚ Сотының қарауына беріледі.

15-бап

Тараптардың өзара уағдаластығы бойынша осы Келісімге жеке хаттамалармен ресімделетін өзгерістер енгізілуі мүмкін.

16-бап

Осы Келісім оның күшіне енуі үшін қажетті мемлекетішілік рәсімдерді Тараптардың орындағаны туралы соңғы жазбаша хабарламаны депозитарий болып табылатын ЕурАзЭҚ Интеграциялық Комитеті алған күнінен бастап күшіне енеді.

Осы Келісімнен өзінің шығу ниеті туралы депозитарийге жазбаша хабарлама жібере отырып, кез келген Тарап одан шыға алады.

Осы Келісімнің қолданылуы одан шығуға өз ниетін білдірген Тарап үшін депозитарий жазбаша хабарламаны алған күнінен бастап 12 ай өткеннен соң тоқтатылады.

17-бап

Осы Келісім күшіне енгеннен кейін ол ЕурАзЭҚ-қа мүше болып қабылданған кез келген мемлекеттің оған қосылуы үшін ашық. Осы Келісімге қосылу туралы құжаттар депозитарийге сақтауға тапсырылады.

Қосылған мемлекеттерге қатысты осы Келісім олардан қосылу туралы құжатты депозитарий алған күнінен бастап күшіне енеді.

Санкт-Петербург қаласында 2009 жылғы 11 желтоқсанда орыс тілінде жалғыз түпнұсқа данада жасалды.

Осы Келісімнің түпнұсқа данасы әрбір Тарапқа оның расталған көшірмесін жіберетін депозитарийде сақталады.

Беларусь Республикасының	Беларусь Республикасының
Үкіметі үшін	Ұлттық банкі үшін
Қазақстан Республикасының	Қазақстан Республикасының
Үкіметі үшін	Ұлттық банкі үшін
Қырғыз Республикасының	Қырғыз Республикасының
Үкіметі үшін	Ұлттық банкі үшін
Ресей Федерациясының	Ресей Федерациясының
Үкіметі үшін	Орталық банкі үшін
Тәжікстан Республикасының	Тәжікстанның
Үкіметі үшін	Ұлттық банкі үшін

Осы мәтін:

Беларусь Республикасының атынан - Беларусь Республикасының Премьер-министрі С.С.Сидорский және Беларусь Республикасы Ұлттық банкінің Төрағасы П.П.Прокопович;

Қазақстан Республикасы Үкіметінің атынан - Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі К.Қ.Мәсімов және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Төрағасы Г.А.Марченко;

Қырғыз Республикасы Үкіметінің атынан - Қырғыз Республикасының Премьер-министрі Д.Т.Үсенов және Қырғыз Республикасы Ұлттық банкінің Басқарма мүшесі С.К.Алыбаева;

Ресей Федерациясы Үкіметінің атынан — Ресей Федерациясы Үкіметінің Төрағасы В.В.Путин және Ресей Федерациясы Орталық банкінің төрағасы С.М.Игнатьев;

Тәжікстан Республикасы Үкіметінің атынан - Тәжікстан Республикасының Премьер-Министрі А.Г.Акилов және Тәжікстан Ұлттық банкінің Төрағасы Ш.Рахимзода 2009 жылғы 11 желтоқсанда қол қойған Еуразиялық экономикалық қоғамдастыққа мүше мемлекеттердің капитал қозғалысына байланысты операцияларды реттеу және бақылау жөніндегі валюталық саясатының негізін құрайтын қағидаттар туралы келісімнің толық және теңтүпнұсқалы көшірмесі болып табылатынын куәландырамын.

Түпнұсқа данасы Еуразиялық экономикалық қоғамдастықтың Интеграциялық Комитетінде сақталады.

Барлығы 8 парақ тігілді,
қолмен және мөрмен бекітілді

ЕурАзЭҚ ИК Хатшылығы

Құқықтық департаментінің басшысы

В. Князев

2009 жылғы 11 желтоқсанда Санкт-Петербург қаласында жасалған Еуразиялық экономикалық қоғамдастыққа мүше мемлекеттердің капитал қозғалысына байланысты операцияларды реттеу және бақылау жөніндегі валюталық саясатының негізін құрайтын қағидаттар туралы келісімнің куәландырылған көшірмесі екенін растаймын.

Төрағаның орынбасары

Д. Ақышев

Тігілген, қол қоюмен және
мөрмен расталған 9 парақ

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК